

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. maja 1905.

C. kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Pomanjkanje krme in Kranjsko. Zadružno delo. Denarni prometi in bilance. Občni zbori. Gospodarsko berilo: Delniška stavbinska družba „Union“ v Ljubljani. Nova železnica in naše dolžnosti. Katera važna dela je izvršiti v vinogradu meseca maja in junija. Kumare njih vzgoja in poraba. Mali oglasi. Inserati.

ZADRUGA.

Pomankanje krme — in Kranjsko.

C. kr. poljedelsko ministerstvo je poslalo c. kr. deželni vladi v Ljubljani sledeči odlok z dne 2. maja 1905 št. 8834/2028:

Z ozirom na poročilo z dne 22. marca t. l. št. 5690 — kojega priloga se vrne, kakor tudi z dne 12. aprila t. l. št. 7145 — naznanja se sledeče:

Po izidu posvetovanja, ki se je vršilo dne 18. marca t. l. o oskrbovanju krme na Kranjskem, in posebno po predlogih, koje je takrat stavil gospod državni poslanec Povše, zdi se poljedelskemu ministerstvu prav, vpoštevati pri oskrbovanju krme posebne razmere na Kranjskem in določiti za oskrbovanje krme v tej deželi nek najvišji znesek.

Ker se dobi krma v deželi sami ali vsaj blizu prizadetih krajev, se brezdvomno ne bodo rabili za tovarnine veliki zneski.

Poljedelsko ministerstvo toraj rado omogoči primerno znižanje kupnine za znesek, za kojega so tu tovarnine nižje, kakor tovarnine v drugih deželah.

Tudi se bo morala krma večkrat mesto po železnici z vozovi dovažati, kar se bo tudi lahko za posebno prizadete kraje brez stroškov izvršilo.

V mnogih slučajih izvanredne potrebe bo treba, da Zadružna Zveza v Ljubljani, ki posreduje nabavo krme, na kupnino počaka — glede iztirljivosti na svojo odgovornost — in se poplačajo za to obresti iz onega zneska.

Poljedelsko ministerstvo prepušča toraj popolnoma c. kr. deželni vladi, da odloči sporazumno z kmetijsko korporacijo, ki posreduje nabavo krme — katere olajšave — tovarnina, popust pri ceni,

plačilo obresti, — ali samo ena — ali pa več skupaj, vedno po potrebi pojedinega prejemnika — se naj priznajo.

Kakor je iz zapisnika o prej omenjenem posvetovanju razvidno, pride pač za izpeljavo nabave krme splošno samo le Zadružna Zveza v poštev in se ne bode kmetijska družba s tem ukvarjala.

C. kr. deželna vlada se bo morala vsled tega v tem slučaju dogovoriti o porabi sredstev s Zadružno Zvezo.

Poljedelsko ministerstvo mora pa zahtevati, da zneski, ki se rabijo za priznane olajšave, ne presežejo dovoljenega najvišjega zneska.

Pod tem pogojem dovoljuje poljedelsko ministerstvo c. kr. deželni vladi proti svoječasnemu podrobnemu zaračunanju iz pomožnih sredstev za nabavo krme na Kranjskem znesek do petindvajset tisoč kron (25.000).

Izplačilo res potrebnih zneskov more c. kr. deželna vlada zahtevati od slučaja do slučaja, in poroča nadalje o izvrševanju.

Konečno se še pripomni, da se iz tega najvišjega zneska poračunajo tudi tovarnine za krmo, ki se je ali se še bode prejela po posredovanju „Splošne Zveze gospodarskih zadrug“ na Dunaju.

O vsebini tega odloka naj se obvestijo korporacije, ki so zastopane v deželnem pomožnem odboru.

C. kr. poljedelski minister
Buquoy l. r.

Kakor je iz tega ukaza razvidno, dosegel se je za kranjske kmetovalce vendar le še precejšen znesek, ki je določen, da omogoči onim, ki imajo vsled lanske letošnje suše pomanjkanje krme, nakup krme.

Pri nakupu krme so mogoče toraj sledeče olajšave:

- 1.) Tovornino plača vlada.
- 2.) Obresti od kupnin, ki se ne plačajo takoj pri prejemu krme, plača vlada.
- 3.) Dovoljuje se popust pri ceni.

C. kr. deželna vlada odločuje sporazumno z „Gospodarsko Zvezo“, katere teh olajšav — (oziroma tudi, če vse) da se vsakemu pojedinem naročniku priznajo.

Kmetovalci! Ganite se in naročajte krmo, ker nespametno bi bilo, če bi se ne posluževali Vam namenjenih olajšav.

Morda se bo kedo izgovarjal, sedaj je že prepozno, sedaj že pasemo; tak izgovor je ničev; — če se že zdaj vsaka travica sproti popase, bo spet pomanjkanje krme.

Naročila na krmo se pošiljajo na Gosp. Zvezo — i. s. skupno potom občine, zadruga ali kmetijske podružnice.

Potrebna navodila dali smo v „Narodnem gospodarju“ št. 6 z dne 25. marca 1905.

Pozivamo vse naše zadruga, da store svojo dolžnost in tako pokažejo, da tudi v tej zadevi kmetovalcem koristijo.

Zadružno delo.

(Nadaljevanje.)

Prodajalne zadruga se pa pečajo tudi s prodajo živine in živalskih produktov. Tem prištevamo najpreje: Zadruga za prodajo živine in klavske zadruga. Njihov namen je zbirati za prodaj odločene živali svojih udov, poiskati zanje ugodnih trgov, ter doseči boljše cene, če treba tudi klati živino in predelati meso v razne fabrikate ter tako obvarovati člane zgube.

Če hodite, dragi združniki, z odprtimi očmi po svetu, vam mora biti dalekosežnost teh zadrug takoj prozorna kot kristal. Kako se godi v naši živinski trgovini sedaj? Le pogledimo! Mali prekupec kupuje živino od kmeta, odda jo velikemu trgovcu, ta zopet, a šele po posredovanju posebnega živinskega komisijonarja na velikih živinskih tržiščih jo proda velikemu mesarju, ki živino v klavnicah pobije in odda meso manjšemu mesarju, ki prodaja na drobno ali pa izdelovalcu klobas. Le pomislite na ta veliki kolobar, ki ga napravi meso od producenta do konsumenta in umeli boste, zakaj uživajo po mestih neprimerno dražje meso, nego ga da kmet iz rok.

Pri zadrugah za prodajo živine lahko razločujemo 2 načina: živina se prodaja še živa naprej ali pa mrtva. Pri prvem načinu mora imeti zadruga v kakem večjem mestu, svojega strokovno izobraženega komisijonarja, ki dobi za svoj trud določeno provizijo od repa. Takoj po semnju, na katerem je prodal živali, odpošlje komisijonar zadrugi denar in račun, na podlagi kojega razdeli načelstvo deleže posameznim life-rantom živine. Nastali stroški, sejmina, denar za krmo, tovarnina, zavarovalnina i. t. d. se odbijejo članom od prodajne vsote. Težje a še bolj koristne so klavske

zadruga, ki imajo namen na skupen račun klati pitano živino in prodajati meso, zametajoč vsako posredovanje živinskega trgovca in mesarja, neposredno konsumentom. Uravnane so te zadruga tako, da se kolje živina v skupni klavnici, ki mora biti moderno uravnana, meso pregleda živinozravnik, na kar se odpošljejo finejši deli združnim posredovalcem v kako večje mesto, menj vredni deli pa se prodajo na mestu ali pa se spremene v trpežno blago s soljenjem in prekajevanjem ter prodajo v obliki gnjati, krač, želodcev, klobas razne vrste i. t. d. Cela stvar je zelo vabljiva, žal, da zahteva precej kapitala in uprava tudi ni lahka, vseh pa je bistveno odvisen od vrline voditelja in poslovodje.

Mej prodajalne zadruga prištevamo tudi en del mlekarских zadrug, onih namreč, ki prodajajo samo svežo mleko neposredno konsumentom. Njihov pomen je v prvi vrsti zdravstven (higijeničen), ker preskrbujejo mesta z zdravim, nepokvarjenim mlekom, izboljšavajo pa tudi mlečno trgovino po mestih, ker zabranjajo nemarno ravnanje in krščenje mleka in dosežajo mleku višje cene. Priporočam take mlekarne redoma le blizu večjih mest ali v obrtnih krajih, kjer so transportni stroški nizki in cena mleku visoka, a tudi marsikaka mlekarja, ki ni daleč od železnice prospeva, ako ima dobre odjemalce v nepredalni tujini. Najbolje je, ako si ustanovijo take zadruga v večjem mestu več malih prodajalnic (treba je enega samega majhnega prostora in ene same ženske za to), ki oddajajo mleko konsumentom. Če kaže, se prodaja tudi sterilizovano mleko za otroke in kruh.

Mlekarske zadruga so tudi zelo pripravne delovati ob enem kot zbiralnice in posredovalnice za prodajo jajec, ki gredo na velike in male odjemalce v mestih.

Če pomislimo, da gre v Nemčijo vsako leto za 120 milijonov K jajec, največ iz Rusije, Avstrije in Italije in če nadalje pomislimo, kako nizke cene plačujejo naše kokošarice in koliko jajec zgubi vso vrednost, ker leže predolgo, potem bomo gotovo obrnili pozornost tudi na to panogo kmetijskega združništva. Pomen teh zadrug tiči v tem, da zvišajo cene jajec izognivši se prakupčiji in dobro stoječ za zdravo, sveže blago; zvišave cene jajčne pa brez dvojbe pospešujejo tudi perutninarstva, ki je v Slovencih grozno zanemarjeno, kar zadeva kvaliteto naših perutninskih vrst v katerem koli oziru.

Vsak ud je zavezan vsa jajca, ki jih ne potrebuje doma, poslati 2 krat na teden snažna in sveža v nabiralno postajo. Tukaj se jajca po velikosti sortirajo, pritisne se nanje združni pečat in pa registrovana varstvena znamka (v varstvo proti sleparski konkurenci), se zapokajo in brzo odpošljejo na določeno mesto. Oddaja pokvarjenih jajec je pod kaznijo prepovedano, tudi smejo prinašati udje samo domača jajca, ne pa od drugih hiš, ki niso v zadrugi.

Denarni prometi in bilance.

Hranilnica in posojilnica v Hrenovicah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 202, v upravnem letu pristopilo 33, odpadlo 3, koncem leta 1904. 232

Deleži: začetkom leta 1904. 202, v upravnem letu prirastlo 33, izplačano 3, koncem leta 1904. 232; odpovedano: 2.

Denarni promet: K 97.307.37.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	165	—	Deleži	15	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	32 525	47	Vzdignj. hran. vloge	10 340	09
Vrnjena posojila	7 407	66	Dana posojila	10 810	—
Tekoči račun s zvezo	4 510	77	Tekoči račun s zvezo	23 600	—
Plač. obr. od posojil	2 718	67	Obr. hran. vlog izpl	86	52
Upr. in urad. prisp.	83	70	Obr. hr. vl. kapitaliz	1 284	63
Pristopnine	33	—	Obresti tek. računa	1 421	94
Poeračilo za koleke	123	50	Obr. pos. povrnjene	23	72
Plač. zamudne obr.	46	42	Upr. in urad. stroški	—	—
Got. začetkom l. 1904	1 416	33	Rentni davek in ne-posred. pristojbine	298	43
			Naložen denar	12	38
			Kupljeni koleki	414	64
			Gotov. 31. dec. 1904.	23	50
				699	67
	49 030	52		49 030	52

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	60.331	80	Deleži	1.160	—
Inventar premični	193	40	Hran. vloge s kapit. obrestmi	45.964	04
Zaostale obr. posojil	1 431	52	Tekoči račun s zvezo	15 419	88
Delež pri „Zadružni zvezi“ in nal. den	974	65	Predpl. obr. posojil	123	13
Gotov. 31. dec. 1904	699	67	Rezervni zaklad	570	65
			Čisti dobiček	393	34
	63 631	04		63.631	04

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za dvanajsto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 2102, v upravnem letu pristopilo 692, odpadlo 373, koncem leta 1904. 2421.

Deleži: začetkom leta 1904. 2102, v upravnem l. prirastlo 692, izplačano 373, koncem l. 1904. 2421; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 6,774.695.44

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deležne vloge	340 979	—	Deležne vloge	73.096	50
Dopolnilni zeklad	191 811	74	Prist. v rezerv. zak	7 014	58
Zamudne obresti	1 744	17	Dopolnilni zeklad	802	66
Pristojbina	8 983	86	Predjem	1109 617	—
Predjem	272 626	—	Hranilne vloge	1552 961	48
Hranilne vloge	2148 206	09	Hranilne obresti	105 056	03
Režija	70 804	86	Režija	106.548	76
Dohodek posestva	1 298	—	Troški posestev	711	86
Za posestva	5 055	—	Za posestva	2.000	—
Obresti nal. glavnice	4 365	57	Nagrade	3 310	—
Vrnenje hran. obr.	12 002	69	Delež pri Gosp. zv.	1.010	—
Got. začet. leta 1904	365 695	33	Naloženo ods.	29.000	—
			Naloženo	360 000	—
			Gotov. 31. dec. 1904	72.437	44
	3423.566	31		3423.566	31

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Predjem	836 997	—	Prodano posestvo	5.055	—
Delež pri „Gosp. zv.“	1 010	—	Deležne vloge	267.882	50
Naloženo ods.	29 000	—	Hranilne vloge	595.244	61
Naloženo	360 000	—	Gotov. 31. dec. 1904	365 695	33
Za posestva	2 000	—	Čisti dobiček	67.567	—
Gotov. 31. dec. 1904	72.437	44			
	1301.444	44		1301.444	44

Hranilnica in posojilnica v Sv. Križu pri Litiji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 333, v upravnem letu prirastlo 13, odpadlo 4, koncem leta 342.

Deleži: stanje začetkom leta 333, v upravnem letu prirastlo 13, odpadlo 4, koncem leta 342, odpovedano: 11.

Denarni promet: K 154.311.84.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	26	—	Deleži	8	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	44 971	44	Vzdignj. hran. vloge	30 204	23
Vrnjena posojila	17.432	69	Dana posojila	18 345	—
Tekoči račun s zvezo	7.309	29	Tekoči račun s zvezo	23.288	19
Obresti tek. računa	369	87	Obr. hr. vlog izplač.	162	21
Plačane obr. od pos	4 546	87	Obr. hran. vlog kap.	3.712	88
Upr. in uradni prisp.	329	22	Obr. pos. povrnjene	1	58
Pri-topnine	26	—	Upr. in uradni stroški	621	77
Prehodni	420	83	Rent. davek in nepo-sredne pristojbine	48	13
Vrnenje izplač. obr.	4	17	Dolg G. zv. plačan	254	21
Gotovina začet. leta	2 229	26	Gotov. konec l. 1904	1 019	44
	77.665	64		77 665	64

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	78.795	38	Deleži	684	—
Tekoči račun s zvezo	19.552	99	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	97.033	50
Inventar premični	261	19	Predpl. obrest. pos.	446	44
Zaost. obresti posojil	586	16	Rez. zaklad	2 485	42
Vrednost tiskovin	120	—	Čisti dobiček	28	—
Vrednost kolekov	4	—			
Delež pri „Zad. zv.“	200	—			
Prehodni	120	20			
Delež pri Ljud. pos	4	—			
V c. kr. poštni hran.	14	—			
Gotov. 31. dec. 1904	1 019	44			
	100 677	36		100 677	36

Hranilnica in posojilnica v Velikih Laščah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 68, v upravnem letu pristopilo 58, odpadlo 2, koncem leta 1904. 124.

Deleži: začetkom leta 1904. 68, v upravnem letu prirastlo 58, izplačano 2, koncem leta 1904. 124, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 231.066.67.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	116	—	Deleži	4	—	Posojila	118.740	—	Deleži	248	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obresti	70.491	78	Vzdig. hranilne vloge	17.309	09	Inventar premični	186	49	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti	106.377	81
Vrnjena posojila	5.215	24	Dana posojila	64.390	—	Zaost. obr. posojil	175	—	Tekoči račun s zvezo	17.045	44
Tekoči račun s zvezo	37.200	25	Tekoči račun s zvezo	26.320	—	Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Predplač. obr. pos	400	21
Plač. obresti od pos.	4.476	71	Inventar premični	3	37	Naložen denar	500	—	Rezervni zaklad	261	35
Upr. in uradni prisp.	502	38	Obr. hran. vlog izpl.	219	39	Gotov. 31. dec. 1904	5.293	13	Čisti dobiček	761	81
Pristopnine	58	—	Obr. hran. vlog. kap.	3.395	85						
Gotovina začet. leta	119	54	Obr. tekoč. računa	365	59						
			Obresti pos. povrn.	14	61						
			Upr. in urad. stroški	347	10						
			Rentni davek in neposred. pristojbine	17	77						
			Naložen denar	500	—						
			Gotov. 31. dec. 1904	5.293	13						
	118.179	90		118.179	90		125.094	62		125.094	62

Hranilnica in posojilnica na Vojskem,

registrovana zadruga v neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: začetkom l. 1904. 28, v upravnem letu pristopilo 0, odpadlo 0, koncem l. 1904. 28.

Deleži: začetkom l. 1904. 28, v upravnem l. prirastlo 0, izplačano 0, koncem l. 1904. 28; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 23.746.74.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Hran. vloge s kap. obrestmi	5.558	14	Vzdig. hranil. vloge	4.733	42	Posojila	10.124	55	Deleži	56	—
Vrnjena posojila	1.172	50	Dana posojila	3.328	—	Tekoči račun s zvezo	4.698	23	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	15.824	09
Tekoči račun s zvezo	4.317	46	Tekoči račun s zvezo	2.982	26	Inventar premični	195	81	Predplač. obr. posojil	2	82
Obresti tek. računa	240	37	Obr. hran. vlog izpl.	32	32	Zaostale obresti pos.	47	94			
Plačane obr. od pos.	458	34	Obr. hran. vlog. kap.	530	97	Vrednost tiskovin	135	68			
Upr. in urad. prisp.	6	48	Upr. in urad. stroški	17	46	Delež pri „Zadružni zvezi“	200	—			
Gotovina začet. leta	360	43	Ren. dav. in nep. pris.	8	59	Gotov. 31. dec. 1904	480	70			
			Gotov. 31. dec. 1904	480	70						
	12.113	72		12.113	72		15.882	91		15.882	91

Hranilnica in posojilnica na Vrhniki,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 257, v upravnem letu pristopilo 28, izstopilo 12, koncem leta 273.

Deleži: koncem leta 257, v upravnem letu prirastlo 28, izplačani 12, koncem leta 273, odpovedano: 5.

Denarni promet: K 699.011.55.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	140	—	Deleži	60	—	Posojila	153.871	16	Deleži	1.365	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	167.415	72	Vzdig. hran. vloge	113.123	06	Tekoči račun s zvezo	25.788	73	Hran. vloge s kapit. obrestmi	423.570	60
Vrnjena posojila	29.149	60	Dana posojila	32.327	49	Inventar premični	342	12	Predpl. obresti pos	618	85
Tekoči račun s zvezo	127.376	40	Tekoči račun s zvezo	173.920	46	„ nepremični	6.185	10	Rezervni zaklad	619	45
Obresti tekoč. računa	11.580	45	Inventar premični	—	60	Zaostale obr. posojil	2.946	64	Čisti dobiček	1.338	06
Plač. obresti od pos.	6.743	57	Inventar nepremični	6.185	10	Delež pri Ljud. pos.	200	—			
Upr. in urad. prisp.	231	16	Obr. hran. vl. izplač.	870	98	Nal. den. pri dr. zav.	236.728	22			
Pristopnine	28	—	Obr. hr. vl. kapitaliz.	16.475	57	Got. koncem l. 1904	1.445	99			
Začasna vrnj. izpos.	4.183	33	Obr. pos. povrn.	99	44						
Got. začetkom l. 1904	3.380	54	Upravn. in uradni stroški	1.536	25						
			Rentni davek in neposredne pristojb.	—	50						
			Začasna dana izpos.	4.183	33						
			Gotov. 31. dec. 1904	1.445	99						
	350.228	77		350.228	77		427.511	96		427.511	96

Hranilnica in posojilnica v Zužemberku,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 212, v upravnem letu prirastlo 80, odpadlo 4, stanje koncem leta 288.

Deleži: začetkom l. 1904 212, v upravnem letu prirastlo 80, odpadlo 3, koncem l. 1904 293, odpovedano: 4.

Denarni promet: K 447.868-76.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	80	—	Deleži	3	—	Posojila	190.818	99	Deleži	293	—
Hran. vloge s kapit.			Vzdig. hran. vloge .	46.407	40	Naložen denar . . .	62.313	94	Hranilne vloge s ka-		
obrestmi	121.344	19	Vzdig. vloge tek. rač.	3.911	57	Pos. tekoč. računa .	53	28	pitalizov. obrestmi	255.155	97
Vloge tek. računa .	4.859	69	Dana pos. tek. računa	234	28	Vrednost inventarja	401	10	Vloge tekoč. računa	1.827	23
Vrnjena pos. tek. rač.	688	50	Dana posojila . . .	87.228	—	Zaostale obr. posojil	2.697	56	Predpl. obr. posojil	607	27
Vrnjena posojila . .	18.112	37	Naložen denar . . .	66.811	84	Vrednost tiskovin .	499	70	Dolg na rentnini .	147	07
Vrneni nal. denar .	56.588	98	Inventar	382	30	Vrednost kolekov in			Dolg na nep. prist.	—	98
Obresti nal. denarja	3.296	48	Obresti hranil. vlog	9.849	52	znamk	67	09	Neizplačani prehod.	14	—
Obr. pos. tek. računa	20	14	Obr. vlog tek. računa	34	—	Vrednost pisarniških			Razno	10	—
Plač. obr. od posojil	7.993	57	Povrnjene obr. pos.	14	37	potrebščin	9	82	Rez. zaklad z obr. .	1.213	29
Upravni in uradni			Upr. in urad. stroški	680	45	Nepovrnjeni prehod.	96	47	Čisti dobiček . . .	1.493	92
prispevki	335	13	Rentni davek in ne-			Got. koncem l. 1904	3.804	78			
Pristopnine	80	—	posr. pristojbine .	89	70						
Prehodni	6.145	33	Prehodni	6.239	56						
Razno	16	—	Razno	46	—						
Gotov. začetkom leta	6.276	39	Darila	100	—						
			Gotov. 31. dec. 1904	3.804	78						
	225.836	77		225.836	77		260.762	73		260.762	73

Mlekarska zadruga v Dolskem,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 148, v upravnem letu pristopilo 23, izstopilo 7, koncem leta 164, z vplačanimi deleži K 1356—; odpovedano 0.

Denarni promet: K 55.093-63.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	2	53	Izplačani deleži . .	72	—	Vrednost prem. inv.	2.714	44	Deleži	1.356	—
Vplačani deleži . .	210	—	Odplačilo dolga na			Naložen denar . . .	110	—	Izposojila	1.000	—
Prejemki za blago .	27.624	25	inventarju	1.000	—	Soposet ledenice . .	250	—	Rezervni zaklad . .	356	52
Za konve	66	10	Izdatki za blago . .	22.135	11	Got. koncem l. 1904	685	53	Čisti dobiček . . .	1.047	45
Za mlekarke knjiž.	26	82	Voznina	490	13						
Povrnjena mitnina .	6	16	Del. pri gosp. zvezi	80	—						
Kovič povr. od plače	6	—	Inventar nepremični	103	73						
			Neposredna pristoj.	—	70						
			Upravni stroški . .	3.016	40						
			Obresti izposojil . .	93	34						
			Mlekarke knjižice .	26	82						
			Poprava mlek. leden.	198	10						
			Konve	40	—						
			Got. konec l. 1904	685	53						
	27.941	86		27.941	86		3.759	97		3.759	97

Zeljarska zadruga v Šmartnem ob Savi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 36, v upravnem letu pristopilo 0, izstopilo 0, koncem leta 36, z vplačanimi deleži K 627—; odpovedano 0.

Denarni promet: K 37.495-53.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	55	11	Tekoči račun	14.408	38	Vrednost blaga . . .	403	12	Deleži	627	—
Vplačani deleži . .	10	—	Izdatki za blago . .	887	39	Terjatve na blagu			Izposojila	12.670	52
Tekoči račun	3.227	32	Inventar nepremični	1.570	22	pri nezadružnikih	10.234	98	Dolg na blagu zadr.	7.861	43
Prejemki za blago .	15.491	07	Inventar premleni .	81	08	Vred. neprem. inven.	8.229	38	Rezervni zaklad . .	475	09
Za odprodani pre-			Neposredna pristojb.	1	10	Vred. premič. inven.	2.688	18	Čisti dobiček . . .	293	09
mični inventar . .	50	—	Upravni stroški . .	1.119	46	Delež pri Zadr. zvezi	200	—			
			Obresti tekoč. račun.	594	40	Got. koncem l. 1904	171	47			
			Gotov. konec l. 1904	171	47						
	18.833	50		18.833	50		21.927	13		21.927	13

I. ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani,

registrirana zadruga z omejeno zavezo za upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904. 308, v upravnem letu pristopilo 292, izstopilo 17, koncem leta 1904 583.

Deleži: stanje začetkom l. 1904 308, v upravnem l. prirastlo 292, izplačano 17, koncem l. 1904 583, odpovedano: 21.

Denarni promet: K 241.762:38.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	2 549	49	Izplačani deleži . .	360	—	Vrednost blaga . .	15.536	52	Deleži	13.579	10
Vplačani deleži . .	7.341	—	Vrnjena izposojila . .	480	—	Ter. na blag. pri zad.	9.702	61	Neizplačane obresti		
Pristopnine	292	—	Izdatki za blago . .	107.670	65	Vred. premic invent.	2.120	36	deležev	90	89
Prejemki za blago . .	112.508	78	Nove knjiž. pravil . .	212	32	Razne utenzilije . .	676	19	Izposojila	904	80
Prodani inventar . .	115	—	Inventar premični . .	430	36	Delež pri Gosp. zvezi	20	—	Dolg na blagu nezad.	13.050	01
Prodana embalaža . .	666	08	Pridobinski davek . .	143	38	Got. koncem l. 1904	5 182	32	Rezerv. zaklad z obr.	979	19
			Neposredna pristojb.	2	78				Čisti dobiček	4.634	01
			Upravni stroški . .	5.981	48						
			Obresti del. in izpos.	465	52						
			Delež pri Gosp. zvezi	20	—						
			Dividende	2.523	54						
			Gotov. konec l. 1904	5.182	32						
	123 472	35		123.472	35		33 238	—		33.238	—

Kmetijsko društvo v Velikih Laščah,

registrirana zadruga z omejeno zavezo, za četrto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 383, v upravnem letu prirastlo 6, odpadlo 5, koncem leta 384.

Deleži: začetkom l. 1904 383, v upravnem letu prirastlo 6, odpadlo 5, koncem l. 384, odpovedano: 2.

Denarni promet: K 156.191:36.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	236	44	Izplačani deleži . .	40	—	Vrednost blaga . .	23 408	58	Deleži	1.261	—
Vplačani deleži . .	12	—	Vrnjena izposojila . .	6.625	24	Terjat. na blagu pri			Neizpl. obr. deležev	38	50
Pristopnine	14	—	Izdatki za blago . .	62.279	53	zadružnikih	10.877	29	Izposojila	10.897	48
Izposojila	7 000	84	Voznina	2.425	66	Vred. neprem. inven	607	12	Dolg na blagu nez.	24.771	07
Prejemki za blago . .	71.935	77	Užitnina	233	64	Naložen denar . . .	2.302	44	Dolg na najemninah	21	—
			Inventar nepremični	2	14	Got. koncem l. 1904	2.206	74	Rezervni zaklad . .	1.391	96
			Pridobinski davek . .	40	26				Čisti dobiček	1.021	16
			Neposr. pristojbina .	—	30						
			Upravni stroški . .	2.240	03						
			Obr. del. in izpos. .	1.007	07						
			Naložen denar . . .	2.098	44						
			Got. koncem l. 1904	2.206	74						
	79.199	05		79.199	05		39.402	17		39.402	17

Konsumno društvo na Vojskem,

registr. zadruga z omej. zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904 61, v upravnem letu pristopilo 8, izstopilo 1, koncem l. 1904 68 z vplačanimi deleži

K 464:54; odpovedano 1.

Denarni promet: K 30.403:82.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1903	168	72	Vrnjena izposojila . .	99	94	Vrednost blaga . .	1 122	83	Deleži	464	54
Vplačani deleži . .	37	54	Izdatki za blago . .	13.410	19	Terj. na blagu zadr.	251	98	Neizplačane obresti		
Prejemki za blago . .	15 052	12	Voznina	1.156	48	Vredn. prem. inven	56	63	deležev	17	57
			Užitnina	122	68	Delež pri „Zvezi“ . .	200	—	Dolg na blagu zad.	301	29
			Inventar premični . .	4	10	Got. koncem l. 1904	112	49	Rezer. zaklad z obr.	591	03
			Davki	85	07				Čisti dobiček	369	95
			Upravni stroški . .	248	10						
			Obr. del. in izpos. .	18	88						
			Gotov. 31. dec 1904	112	94						
	15 258	38		15.258	38		1.744	38		1.744	38

VABILO

na

PETI REDNI OBČNI ZBOR

Zadružne tiskarne v Ljubljani,

registrovane zadruga z omejeno zavezo

v četrtek, dne 25. maja 1905 ob 6. uri zvečer

v posvetovalnici „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.	4. Dopolnilna volitev 3 članov uprav. sveta.*)
2. Potrjenje letnih računov in bilance za l. 1904.	5. Volitev nadzorstva petero članov.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.	6. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 8. maja 1905.

Upravni svet:

Josip Šuman.

Franco Leskovic.

Josip Jeglič.

*) Po § 16. pravil so izstopili sledeči gospodje iz upravnega sveta, katerih triletna doba je potekla: Anton Belec, Franc Peterca in J. Röger ml.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju
pod Kumom,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se vrši 21. maja 1905 ob 1/2 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.	
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.	
3. Volitev načelstva.	
4. Volitev nadzorstva.	
5. Slučajnosti.	Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Fari pri Kostelu,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil dne 28. maja 1905 ob 3. uri popoldne
v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.	
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.	
3. Volitev načelstva.	
4. Volitev nadzorstva.	
5. Poročilo o izvršeni reviziji.	
6. Slučajnosti.	Odbor.

VABILO

na

VI. redni občni zbor

Gospodarskega društva v Trnovem,

reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. maja 1905 ob 4. uri popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice v Trnovem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.	
2. Poročilo nadzorstva.	
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.	
4. Poročilo o izvršeni reviziji.	
5. Poročilo o razdružbi zadruga in volitev likvidatorjev.	
6. Slučajnosti.	Načelstvo.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vrhniki,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 28. maja 1905 ob 3. uri popoldne v zadružnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.	
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.	
3. Volitev načelstva.	
4. Volitev nadzorstva.	
5. Poročilo o izvršeni reviziji.	
6. Slučajnosti.	Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Konsumnega društva v Ricmanjih,

reg. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo dne 28. maja 1905 ob 10. uri dopoldne v prostorih hiše posojilnega in hranilnega društva v Ricmanjih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelnštvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Leskovcu pri Krškem,

reg. zadr. z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil dne 28. maja 1905 ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

XI. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Trnovem,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v nedeljo dne 28. maja 1905 ob 3. uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Prememba pravil.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Metliki,

reg. zadruga z neom. zavezo,

kateri se bo vršil dne 28. maja 1905 ob 1/2 9. uri dopoldne v lastnih prostorih v Metliki. — Ako ne bo zadostovalo za družnikov, se bo vršil drug občni zbor pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal ne glede na število združnikov.

Dnevni red:

1. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Šmariji,

reg. zadruga z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v nedeljo dne 21. maja ob 3. uri popoldne v „torenčku“ kaplanije.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Op. Pri nezadostni udeležbi članov se bo vršil pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ne glede na število navzočih. Načelnštvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnega in hranilnega društva

v Ricmanjih,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 28. maja 1905 dopoldne ob 9. uri v prostorih društvene hiše v Ricmanjih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi člane

načelstvo.

VABILO
na
REDNI OBČNI ZBOR

Posojilnice v Marenbergu,
reg. zadruga z neom. zavezo,

Ker se na 4. maja 1905 sklicani občni zbor ni mogel vršiti radi premale vdeležbe, vrši se v četrtek dne 25. maja 1905 ob 10. uri dopoldne v posojilničnih prostorih v Marenbergu, drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi člane

Načelstvo.

VABILO
na
izredni občni zbor

Mlekarske zadruga na Vrhniki,

registrovane zadruga z omejeno zavezo*,

kateri se vrši dne 21. maja 1905 ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Razgovor radi nove stavbe in pogodbe.
2. Sprememba pravil.
3. Dopolnilna volitev.
4. Slučajnosti.

Vse ude vabi k obilni udeležbi

odbor.

Vabilo
na
II. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Blagovici,

reg. zadruga z neom. zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo dne 4. junija 1905 ob 4^{1/2} uri popoldne v župnišču v Blagovici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev in potrjenje računov za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Smledniku,

registr. zadruga z neom. zavezo,

ki se bo vršil dne 21. maja popoldne ob 4. uri v župnišču.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ne prišlo zadostno število članov, vršil se bo pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor ne glede na število članov.

VABILO
na
REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Žužemberku,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se vrši

v nedeljo dne 4. junija 1905 ob pol 4. uri popoldne v dvorani novega poslopja poleg župne cerkve v Žužemberku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega sklepa za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor radi premale udeležbe ne bil sklepčen, vrši se isti dan v istem prostoru ob 4. uri popoldne drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo v smislu § 33. pravil sklepčen brez ozira udeležbe.

V Žužemberku, dne 6. maja 1905.

Načelstvo.

Vabilo
k
OBČNEMU ZBORU

prve kranjske mizarke zadruga v Šent Vidu
nad Ljubljano

kateri bode dne 27. maja 1905 točno ob 5. uri popoldne v pisarni lastnega poslopja.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO
na
VI. REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Žireh,

registrovane zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 21. maja 1905 ob 3. uri popoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev 4 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Volitev razsodišča.
6. Prememba pravil.
7. Razni predlogi.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se ob 4. uri v istih prostorih in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število udeležencev.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Delniška stavbinska družba „UNION“ v Ljubljani.

Kranjska dežela je stopila v zadnem času v novo dobo naglega gospodarskega razvoja. Nova železnica odpira zopet velik del naše domovine širšemu svetu. Naša zemlja postaja vedno dragocenejša in gotovo je, da se bo kmalu tuji kapital v velikih množinah vrgel na naše kraje, da bo izkoristil naše prirodne sile in se polastil zlasti naravno najlepših planinskih krajev, katere bo potem po svoje prikrojil in Slovence izpodrinil.

Taka bodočnost se nam obeta, ako se ne združimo in s skupnimi silami ne nastopimo, da rešimo svoj gospodarski obstoj in se s plodonosnimi podjetji trdneje ukoreninimo v naši domovini.

Začetek za skupna podjetja je storjen. Če pogledamo toliko vrlo uspevajočih zadružnih zavodov, med katerimi se odlikujejo posebno denarni zavodi, moramo reči, da je dana Slovincem že krepka podlaga, na kateri morejo naprej zidati. Ti zavodi nalagajo v rezervnih zakladih svoje prihranke. A ti njihovi zakladi se dajo naložiti tudi v skupnih podjetjih, kjer ustvarjajo nove vrednosti in so varno shranjeni, ter plodonosno naloženi.

Sploh se pa pri nas več prihrani, kakor investira. Ta denar naj se naloži v podjetjih, ki nas gospodarsko osamosvojé! To velja za zavode, kakor tudi za posameznike. Ta denar ni darovan, je naložen, koristen posestniku in celi naši domovini.

To so bile vodilne misli, ki so ustvarile naše podjetje „Delniško stavbinsko družbo „Union“ v Ljubljani“.

Zopet stopa upravni svet pred občinstvo, ter vabi k subskripciji III. emisije delnic. Občni zbor z dne 30. marca je uvidel potrebo, da se razširi tako lepo pričeto delo, ter soglasno sklenil izdati III. emisijo delnic, in ako bi bila ta pokrita pred rednim občnim zborom leta 1906 še IV. emisijo, da bo mogoče nadaljevati to narodno-gospodarsko delo. Po § 4. dr. pr. imajo lastniki I. in II. emisije, to je osnovne glavnice, pravico od daljnih emisij prevzeti vsako pot toliko delnic, kolikor jih imajo osnovne glavnice v svoji lasti.

Pomisleki, ki so umevno, kakor pri vsakem podjetju, tako tudi pri osnovanju družbe „Union“ nastali, so popolnoma izginili. Krasna stavba hotela „Union“, najlepša v Ljubljani, dviga se ponosno v zrak, ter bo v kratkem dodelana; in to je delo združenih moči, prvega načela vsacega narodno-gospodarskega dela. V tem smislu moramo delovati, ako hočemo biti gospodarji na lastni zemlji. „Union“ ima tako dalekosežen delokrog, da se skoraj vsako podjetje v okviru društvenih pravil lahko izvrši. Za to je pa

treba denarnih sredstev! Družba je kupila pod ugodnimi pogoji sosedni svet hotela „Union“. Tam se lahko stavbe nadaljujejo, marsikatero podjetje ustanovi; ker ne smemo čakati, da pridejo drugi, izkoristijo položaj, investirajo svoj denar v plodonosne naprave, katere bi lahko sami ustanovili, če bi se ne dali prehiteti.

V prvi vrsti so poklicani naši denarni zavodi, da redno podpirajo to zapričeto narodno-gospodarsko delo. Od čistega dobička, ki ga devajo v rezervni zaklad naj kupijo vsako leto eno ali več delnic „Union“. Denarni zavodi imajo na ta način del svojih prihrankov naložen v narodno-gospodarskih podjetjih, gotovo in varno. Ako se to delo redno nadaljuje, postanejo ta podjetja polagoma v pravem pomenu last naroda, sosebno če se tudi posamezniki udeleže teh idej, in vsak posameznik postane, ako je interesiran s svojimi delnicami, izvrsten agitator za skupno narodno-gospodarsko delo, v katerem vidimo edino rešitev za bodočnost. Na Slovenskem smo dosedaj spali, ter tujemu kapitalu prepustili zavzeti važne narodno-gospodarske postojanke. Zaradi tega nam je treba naglega dela; slovensko občinstvo mora razumeti naš gospodarski položaj in razmere, ki so ugodne za naš razvoj. Upravnemu svetu se na ta način pri njegovem trudopolnem delu najbolj olajša delo, ako ga občinstvo takoj razume in podpira.

Vsak le količkaj premožen Slovenec si pa lahko prihrani v 1—2 letih 500 kron, da jih naloži v naša podjetja. Narod, ki nima podjetnosti, nima tudi pogojev za obstanek v sebi. Če vzamemo le našo Kranjsko, koliko ki se dalo v tem oziru še storiti! Toda vsi ideali so zaman, ako nimajo realne denarne podlage. Denar investiran v dobro premišljena podjetja je plodonosno direktno in indirektno naložen. Če bo enkrat ta misel prešinila narod, pričela se bo lepša doba našega razvoja. Vsako leto se bo vendar našlo toliko število odjemalcev, da bodo vzeli povprek 600 delnic, to je dali v podjetja 300.000 kron. Koliko se s tem naredi, si lahko vsak izračuna. Denarni zavodi in privatniki igraje zmagajo to nalogo, če le — hočejo. V slogi je moč!

Za Upravni svet „Union“

Dr. V. Gregorič
predsednik.

Natisnili smo ta članek, kakor smo ga prejeli.

Svoje stališče v tej zadevi povedali bomo v posebnem članku, omenimo pa že danes, da popolnoma odobravamo, da naložijo zadruga svoje rezervne zaklade deloma (ali celoma) v varna narodno-gospodarska podjetja.

Nova železnica in naše dolžnosti.

Duhovnik Salvatore Minochi je obiskal oktobra l. 1903., torej ravno pred izbruhom vojne, laške delavce, ki so gradili mandžursko železnico. Zraven pastirskega dela je pazno premočeval gospodarske in socialne razmere. Na poti je videl mesta, ki so se odslej tolikokrat imenovala: Harbin, Mukden, Dalnij in Port Artur. Zanimive vtise je lansko leto priobčil v Florenci. (Per la Mancinuria a Perhino. Firenze 1904.)

Po njegovih podatkih je bilo pri železnici največ kitajskih delavcev. Vsa umetna dela pri tunelih, mostovih in poslopjih so izvršili Italijani. Kitajci so jako spretni v posnemanju. Zaslužijo na dan po 40 v. in so vsi srečni pri tem zaslužku, med tem ko laški delavec tam ne dela pod 10 lir na dan. Rusi, katerih je komaj četrtnina, so nezanesljivi. Če en teden delajo, potem gotovo en teden pijejo, če je pa kopejk zadosti, pijejo, dokler je kaj okroglega. Isto lahkoživost je zapazil tudi pri vojaki. Prostaki so bili vedno pri vodki (ruskemu žganju), častniki so si privoščili šampanjca. Pri tem opazovanju napravi Minochi opazko, da naj vendar Rusi spoznajo, da imajo prihodnost le trezni in varčni narodi, ne le veliki in močni. — Pri železniških in drugih uradnikih je bilo vse podkupljivo. Ljudje so se po železnici pogosto zastonj vozili. Kondukterju so dali lepo napitnino, kondukter je bil pa zmenjen z revizorjem, da je moralo vse gladko iti. Železnica, ki je stala nad 600 milijonov rubljev, je prinašala vsled slabe uprave prav male dohodke. Rusi so dali za nove dežele milijarde narodnega premoženja in kri najboljših sinov, dobiček in vžitek so pa tujcem prepustili. V Peterburgu in zahodnih mestih imajo vso večjo trgovino in obrt v rokah Nemci, v notranji Rusiji večinoma judje, v Kavkazu Armenci, v vzhodni Sibiriji Kitajci, v Mandžuriji in vseh mestih, ki so se povzdignila z ruskim denarjem, pa skoro izključno Japonci. Ruska banka v Port Arturju ima angleški denar in angleške uslužbenice. Prodajalne, tovarne, fotografski atelje, rokodelstva, z eno besedo vse, kjer se da kaj zaslužiti, je bilo v rokah Japoncev. Ravnatelj banke v Garbinu, mlad Poljak, se je izrazil: Rusi znajo pač dežele osvojiti, ne znajo pa jih gospodarsko urediti in zase izrabiti. — V teh žalostnih gospodarskih razmerah in socialnih hibah je tudi eden glavnih vzrokov za dosedanje nevspehe.

Pred važno gospodarsko nalogo nas postavi bližnja bodočnost. Dograjena bo velika železnica Dunaj-Trst, ki gre skozi najlepši svet slovenske zemlje: del Koroške, skozi biser naše Gorenjske do bregov Soče in od tod do Trsta — do morja. Naše dežele in naše ljudstvo bo priklopljeno na srce svetovnega prometa. Skozi Ture gre namreč železnica v Solnograd - Monakovo - Nemčijo. Vrh tega se nam kmalu odpre še druga pot v Nemčijo. Do l. 1912.

bo izgotovljen veliki vodni kanal Donava-Odra, h kateremu priklopi Nemčija svoje velikovodno omrežje, ki se v smislu natančnega gospodarskega načrta v bližnjem času razširi. Privzemimo še zraven dejstvo, da si Nemčija, oziroma nemški kapital gradi bagdatsko železnico v Mezopotamiji, da si nemška trgovina dobiva v celi Turčiji vedno bolj trdna tla, pa imamo v gradnji naše železnice, v vodnih cestah naše države in Nemčije določen gospodarski načrt največje važnosti: odpreti srednji Evropi pot v Azijo skozi naše dežele. Da se blago ne bo po gradnji vodnih cest prevažalo okoli Gibraltarja v Hamburg, uči že vpogled na zemljepisno karto; ravno tako gotovo ne skozi Ogrsko v Carigrad, ker bi bilo to predrago. Pazno zasledovanje trgovinskega razvoja v zadnjem času nam je za to najboljši dokaz.

Za bodočnost slovenskega naroda so ravno ti gospodarski cilji res velike važnosti. Dosedaj so bili nekateri naši kraji skoro čisto odrezani od svetovnega prometa in ni bilo mogoče razviti naše moči in našega gospodarstva.

„Ilirija-Slovenec vstan“ kliče te omika, svetovni promet vendar enkrat na dan. Nam vsem daje nova železnica velike gospodarske priložnosti in zavoljo tega tudi odgovornosti polne dolžnosti.

Ruska nesreča, ki je nastala vsled vzanemarjenja gospodarskega razvoja, naj nas izmodri, da se oprimemo z vso resnostjo gospodarskega in socialnega dela, ker nas drugače tuja moč stare in izbriše sledove slovenskega naroda iz zemlje. Nobeden narod, ki ni gospodarsko močan, se ne obdrži. Mi imamo zadosti dokazov za to trditev v sedanjih razmerah na Koroškem v Trstu in drugod. Slovenci smo lahkoživi narod, veseli in dobre volje, od danes za jutri. Od narave bogato obdarjeni pripuščamo, da drugi vzdigajo naše zaklade. Vsakega domoljuba, ki študira, kako delajo in napredujejo ljudstva drugod, kako daleč smo pa še mi zaostali, mora srce boleti.

Manjka nam podjetnosti, manjka velikih gospodarskih naprav, manjka gospodarskih šol, manjka posebno dobre, dejanske volje izboljšati žalostne razmere. Skoro v vseh rečeh smo le samouki, sami sebi prepuščeni.

Osnovani smo posojilnice in zbrali domači denar. Začetek je lep, denar, nervus rerum gerendarum, podlaga velikih reči, je tu, vendar je vse to šele začetek. Še se naši ljudje izseljujejo, ker ne dobijo doma zaslužka, in še prihajajo tujci, da zase snujejo na naši zemlji gospodarske naprave. V hranilnicah imamo sredstva v rokah, po katerih naj bi se povzdignili naši kraji, da bodo imeli več koristi od novih prometnih cest.

Nekaj misli, kako bi se to moglo zgoditi, hočemo povedati v sledečih člankih. Pozivljamo pa ob enem druge rodoljube, naj svetujejo po svojih skušnjah.

A. Oblak.

Vinoreja in kletarstvo.

Katera važna dela je izvršiti v vinogradu meseca maja in junija.

Razen globoke in glavne kôpi, ki se navadno že aprila izvrši, je sedaj v vinogradu najglavnejše delo škropljenje, žveplanje in mandanje trt, t. j. odstranjevanje vseh poganjkov na starem lesu ter onih, ki niso nastavili nikakega zaroda, in ki niso namenjeni za prihodnji rodni les.

Človeku se skoro zdi škoda časa in prostora, da mora še sedaj opozarjati vinogradnike na pravočasno škropljenje in žveplanje trt, toda v našem zbeganem, nepresodnem ljudstvu vladajo še vedno taki nazori, da smo prisiljeni opetovano eno isto reč ponavljati, če nočemo imeti pozneje nikakih očitanj. To se je pokazalo posebno lansko leto. Oni, ki so opustili škropljenje in žveplanje, ali pa so to delo prepozno izvršili, imeli so ponekod ogromno škodo, katero so potem pripisovali drugim na rovaš, češ, ljudstvo ni bilo pravočasno opozorjeno, da mora trte škropiti in žveplati.

Enkrat za vselej bodi povedano: Kdor hoče imeti zdravo trtje, je mora vsako leto zgodaj poškopiti, naj je pa ta bolezen predidóče leto nastopila ali ne; isto velja glede žveplanja v krajih, kjer se grozdna plesnoba ali oidij leto za letom prikazuje.

Za vspešno pokončevanje teh bolezni je pa treba naslednje postopati:

Škropiti se mora, ko trta razvije 4—5 peresc, naj je pa to aprila ali maja, ker če trta zgodaj požene, se vsled dovoljne gorkote tudi bolezen popred razvije. To delo je potem ponoviti še dvakrat v presledkih 3 do 4 tednov in če je kmalu po dovršenem škropljenju deževalo, ali če je toča potolkla, je škropljenje takoj ponoviti.

Škropiti se mora v lepem, ne deževnem vremenu in ne prezgodaj zjutraj, ko je še rosa na listih, ker se v tem slučaju tekočina preveč stanjša ter odteče z listov.

Na vsakih 100 litrov vode se vzame 1 do največ 1½ kg galice ter približno toliko gašenega apna. Apno in galico se vsako posebej raztopi ter sproti z ostalo množino vode zmeša. Čim frišnejša je zmes, tem bolje učinkuje.

Za škropljenje je rabiti le take škropilnice, ki prav fino škrope v podobi megle. Poškropiti je prav dobro ne le liste, marveč tudi grozdje in ves mlajši les, ker peronospora se loti tudi jagod in poganjkinih vršičkov. Ob prav vročih opoldanskih urah je s škropljenjem nehati.

Pogosto in pravilno škropljenje ne uniči samo peronospore marveč kolikor toliko tudi druge bolezni zlasti pa črni palež ali pikec.

Ista pravila veljajo tudi glede pokončevanja grozdne plesnobe ali oidija, z razločkom, da je treba

še bolj zgodaj žveplati, kakor škropiti, in sicer prvič koj, ko se pokaže zarod, ko so torej poganjki komaj 4—5 cm dolgi. Potem, če le razmere dopuščajo, še enkrat pred cvetjem, vsekakor pa se mora vse trte dobro požveplati še enkrat po cvetju.

Zgodnje žveplanje ima tudi ta dober vspeh, da se grozdni sukač ali kiseljak tako ne razvije.

Žveplati je v lepem, suhem, nevetrovnem času in le s takimi stroji-mehovi, ki prav fino puhajo. Čim finejše se žveplo razprši tem bolje. Požveplati se mora sicer ves novi poganjek, toda glavno pozornost je obrniti na grozdje.

Če kmalu po žveplanju dežuje, ali po toči, ali pa če nastopi dolgotrajen močan veter, je žveplanje ponoviti.

Ko grozdje dozoreva, je žveplanje opustiti, ker drugače pride mnogo žvepla z grozdem v mošt in vino dobi potem duh po žveplu.

Še enkrat opozarjamo vse vinogradnike, naj ne zakasnijo s tem delom in naj to kolikor mogoče pravilno izvrše, ker v pravem času dobro poškopljene in požveplane trte ostanejo celo leto zdrave, listi postanejo močnejši in grozdje takih trt je slajše, dobro dozori in ne gnije tako, kot na neškropljenih trtah. Pa tudi v naslednjem letu take trte bolje zarode, ker se nabere v lesu mnogo več rezervnih snovi kot pri neškropljenih. X.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu,
kadar se na-
pravlja kavina pijača.

ooo

Zahtevajte le izvirne zavoje
z imenom »KATHREINER«.

Zelenjadarstvo.

Kumare, njih vzgoja in poraba.

Kateri zdrav želodec v jeseni ne poželi okusne jedi — kumar in naj so te pripravljene že tako ali tako. Radi tega pa jih gospodinje jako čislajo, v krajih kjer obilno obrodé jih pridelujejo ne le samo za dom,

temuč tudi za prodajo. Kdor jih sam ne prideluje, ne smilijo se mu novi kupiti na trgu ali sejmu nekaj kumar, četudi mu jih je treba daleč nesti na dom. Ker je ta rastlina tolike važnosti med zelenjadj, vredno je, da se nekoliko pomenimo, kako se najboljše prideluje, kar hočem razložiti iz lastne in bližnje skušnje.

Na Pohorji imajo navado, kje v začetku majnika saditi le to seme. Izbere se kak kot zemlje na vrtu, kjer se med posejano solato tu pa tam vtakne kakšno kumarino seme. Da je to zares kaljivo in da prej požene, dene se seme nekaj dni pred sajenjem v mokro žaganje ali pa vlažno prst. Ako je seme zdravo, že čez par dni postane debelejša, na kar kmalo požene cime. Sedaj jo je treba kmalo vsaditi, kajti ako so cime predolgo vzrasle, lahko se pri sajenju potrgajo.

Toraj najprej na ogon na vrtu, kar med solato. Ker le ta raste veliko hitreje od kumar, lahko se ta že prej poreže, da imajo poslednje prostor. Ako je zemlja zelo gnojna, treba paziti, ko so rastline za blizo ped dolge narasle, da se okopajo. Ob enem se jim še zopet pognoji. To pa se narbolje zgodi v gnojnej zemlji z — solato, v manj rodnej pa z mastnim gnojem. Nekaj zemlje se okoli rastline odgrne, seveda tudi plevela otrebi, nakar se okoli debela rastline položi solate ali gnoja in to se z zemljo lepo zagrne.

Ako so rastline čvrste in so morda preblizo vkup, treba jih nekaj ob tej priliki poruvati, da ostale potem lepše rastejo.

Enako kot na vrtu, ravna se z kumarami tudi na zelniku ali drugem rodnem kraju. Vendar, ako je ta količkaj oddaljen od poslopij, svetuje se na mestu, kjer hočemo kumare saditi, prej zakuriti. Skušnja namreč uči, da na pogorišču, t. j. zemlji od ognja nekako ogreti in potem s pepelom zmešani, kumare najbolje uspevajo. Zategadelj jih Pohorci tudi radi gojé ob njivah, na travnikih, celo na pašnikih. Kjer se nabere nekaj hoste, napravi se pogorišče, katero se prekoplje in zrahlja, pa se nasade kumare. Seveda se mora takšen „vrt“ pozneje pred živino primerno zgraditi.

Sedaj pa pogledjmo, kaj kumaram v rasti koristi ali škoduje. Pred vsem ljubijo te rastline senco, ali rastejo pa raje na solnčnem kraju. Da se jim ugodí v tem, je svetovati okoli gredice s kumarami nasaditi graha, fižola in ga napeljati na visoke kole, da napravlja kumaram potem senco. Ob enem jih to tudi varuje pred vetrovi in prehudo sušo.

Druga nezgoda za kumare je, ker rastejo nizko, da kadar obrodi sad, leže vsled teže vsa rastlina na zemljo, kjer posebno ob mokrem vremenu kmalu gnijje. Da se to zabrani, svetuje se, kadar rastline že čvrsto poganjajo, utakniti ob oglih gredice majhne količke, na katere se povprek položi in pribije kol, na drugi strani tudi tako. Na ta povprečna kola po-

ložijo se še drugi, da se napravi nad rastlinami nekaka redka pregraja, to pa od 15 do 25 cm visoko od zemlje. Rastline se bodo ob rasti same ovile okoli kolov, s tem se pa nekoliko vzdignile od zemlje, da kadar obrodi sad, ta ne bode ležal popolnoma na zemlji in tem dalje se ohranil pred gnjilobo.

Konečno in najgotoveje nam pa kumare uničujejo mraz ali slana. Popolnoma se temu ubraniti seveda ni mogoče, vendar se popolno uničenje rastlin še prepreči za nekaj časa, s tem, da jih namreč na večer pred mrzlo nočjo z kakimi rjuhami pokrijemo. Posebno velja to še, ako imamo narejeno nad njimi že prej omenjeno pregrajo, na katero se ogrinjalo položi. Pod njim v zavetju še kumare lahko vztrajajo prav do trde zime.

Sedaj pa še nekoliko o tem, kako se kumare za jed pripravljajo. Ne bom se menda zameril kuharicam, ako s temi vrsticami stopim nekoliko v njihov delokrog. V prvo hočem omeniti nekaj splošnega.

Skušnja uči, da so kumare veliko lažje prebavljive, ako se narežejo v kolesca prav tanko, potem pa čvrsto osole in nekoliko časa puste, da vsled soli hitro uvenejo. Nato se v hladnej vodi parkrat izplahnejo in so pripravne za porabo.

Nič novega ne povem, ali menda zameril se ne bom, ako zabeležim način pripravljanja kumar, kateri je tukaj znan kot najboljši. K prej označeno pripravljenim kumaram se prilije po volji čvrstega kisa, primerno soli in olja (mesto tega je kaj dobra segreta zabela), nato nekaj zrezanega česna, nekoliko popra in navrh še kumine. To vse v pravem razmerju napravi jed čez vse okusno.

Prav hladilna jed so kumare pa sledeče: Vzemi latvico kislega mleka s smetano vred, prideni pripravljene kumare, nekaj čvrstega kisa, primerno soli, nato še nekoliko rudečega popra in pa kumine. Zlasti ob vročini ta jed zdravemu človeku jako diši. Ta dva načina pripravljanja kumar sta na Pohorju najbolj znana. Nekateri jih tudi porabljajo v kuhovino, ker imajo kumare nekak okus po korenju. Ali zdravi delavni ljudje jih bolj požeje, kot hladno, prej označeno hrano.

Drobiž sadežev se v jeseni pogosto dene v posodo in nalije s kisom. To je v času zime pripravna zelenjad k drugej jedi.

Pohorski.

Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaja za mašna vina belo od 40—60 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče po 35 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadrugi kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.

Kdor hoče kupiti izborna istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Priporočajo se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Pivk Franc posestnik, Sv. Duh, 30, pri Škofji-Loki ima na prodaj, brinovce po 2 K 1 liter — in slivovic po 1-70 K 1 liter.
3-1

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Patentovano in samotvorno

orodje za škropljenje „Syphonia“

za vinograde, za hmeljske nasade, za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, v odstranjenju bolezni na listju, za pokončevanje grenkuljice in divje gorčice i. t. d.

Samotvorna, nosljiva

brizgalnica tudi z kotlom iz bakra

za 10 ali 15 litrov tekočine z ali brez priprave za mešanje s petrolejem in samotvorne

vozne brizgalnice

s 60 in 100 litrov vsebine izdeluje in prodaja kot specialiteta 240 6-3

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna poljedelskih strojev, posebna tovarna za vinske stiskalnice in strojev za vporabljenje sadja.

Dunaj II., Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrovani ceniki brezplačno. Zastopniki prodajalci se radi sprejmo.

Lajca za valjenje od plemenitih kur, kakor 1. Plymut-Roks, 2. Hudan z velikim čopom, 3. bele Italijanke, 4. Zlatoprižni Viandot, 5. Črni veliki Langshan, 6. Hamburški zlatoprižni Fazan, 7. Srebrnoprižni Fazan, ducend 5 K; Italijanska velika gos 1 jajce 1 K. Velike francoske kunce (zajce) po starosti od 3 do 6 K, oddaja Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje, Štajersko. 6-5

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznana najboljšje vrste. Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštne prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd po najnižji ceni. Razpošiljevalna trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovoda-cesta 22. 24-5

Hočete imeti čedno vežó in hodnike v hiši? Oskrbite si

cementne plošče

katere dobite po **nizkih cenah**, kakoršnih niste vajeni, v raznih barvah in vzorcih po 3 do 6 K loco Ljubljana za 1 m².

Cementne plošče so izvrsten tlak za cerkve, zakristije, za kuhinje; močnejše tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkvâ.

Dalje priporočamo podjetnikom in slavnim cestnim odborom

cementne cevi (15—40 cm notr. svetlobe) in drugo cementno blago.

J. BLIŠ & Comp.

cementarna na PEŠATI, pošta Dol (Lusttal).

Vzorci v naravi na zahtevo! 238, 6-3

Hočete dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja? Da dosežete to, skrbite zato, da ohranite zdrav želodec in redno prebavljanje.

Vsakomur, kdor je želodec s težkimi, prevročimi ali premrzlimi jedili pokvaril ali prehladil, gotovo pomaga

GERMANOV ŽIVLJENJSKI CVET (ESENCA),

katerega z največim uspehom rabi pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napihnenju, gorečici (zgagi), slabosti, glavobolu, omotici, krču, zaprtjem telesa, zlati žili. Po preobilih poječinah, posebno pri mastnih in težko prebavljivih jedilih, ta cvet odstrani tiskanje in bolečine in zbuja tek, s čemur v visoki meri pomaga k ohranjenju telesa. Ker odstranjuje vse sprijene soku iz telesa, očisti kri, in ima tudi pred vsemi podobnimi pripomočki to prednost, da je čisto neškodljiv, če se tudi rabi dolga leta, ker je napravljen iz najfinejših, skrbno izbranih zelišč, ter ima prijeten, grenko-aromatičen okus, da ga morejo rabiti tudi občutljive osebe, otroci in žene.

Germanov življenski cvet kot pravo ljudsko in domače sredstvo, naj ne manjka v nobeni hiši, ker dostikrat obvaruje pred hudo boleznijo, ko ni zdravniške pomoči blizu. Pri nakupu naj se vedno zahteva Germanov življenski cvet iz lekarne „črni orol“ v Belovaru, ker so še sredstva z enakim imenom, a ne tako dobra. Za znamenje pristnosti mora svaka steklenica, ki je v zelenem zavitku nositi polno ime trdke: **Lekarna „pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvaško), kamor je tudi pošiljati vsa poštna naročila. Cena steklenice K 1.40, po pošti vsaj dve steklenici. Za zavoje 40 vin, več, kot pošto povzeto, ali se pošlje znesek prej. Naslovi morajo biti pisani razločno in natanko. Pojasnila, prospekti, navod o porabi zastoj.

Germanov življenski cvet moram trpečemu človeštvu najtopleje priporočiti, ker sem se osebno, kakor pri mnogih občanah katerim sem ga priporočal, mogel prepričati, o izvrstnih uspehih.

Naznanjam Vam, da sem od raznih stranij poskusil že mnogo sredstev, ali nobeno ni imelo zaželeni uspeha, kakor Germanov življenski cvet.

Pošljite mi zopet osem steklenic Germanovega življenskega cveta, ki ga bom vsem bolehaloćim na želodec najtopleje priporočala Jaz že okrevam.

225 26-11

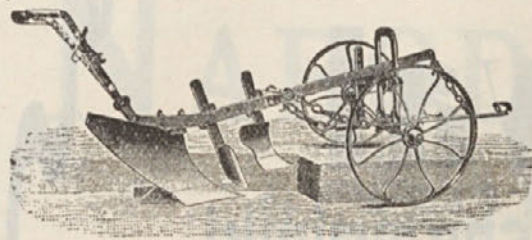
Edmund Medecotti, župnik v Trojstvu, Hrvaško.

Andrej Žižek, Sv. Ana na Krembergu.

Apolonija Haberl v Semrijah, Štajersko.

Za spomlad

treba je kmetiji raznih strojev, to so v prvi vrsti: **jekleni univerzalni plug** kojega ni treba nič držati. Plužne, kakor tudi plug so

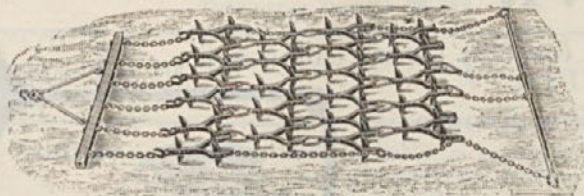

čisto iz železa in jekla, torej trpežen in tako zboljššan, da živina pri istem manj trpi in lepše orje, kakor naši navadni plugi. — sploh je najboljši, ki se ga more dobiti. Vsak naj poskusi in po-

tem naj sodi. Če bi kateremu ne ugajal, ni primoran ga obdržati. 243 x-2

V drugi vrsti so: **železne brane za mah.**

Njih korist je pri nas še premalo znana. Ker je pri kmetiji živinorejstvo najplodnosnejše, treba je torej v prvi vrsti dobrih travnikov, a to je le mogoče,

če se travniki vsako spomlad z tako brano prevlečejo. Dobra brana se spleča v prav kratkem času.

Te, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, potem traverze, železniške šine, cement i t. d. priporočajo po najnižji ceni

Karol Kavšeka nasled.

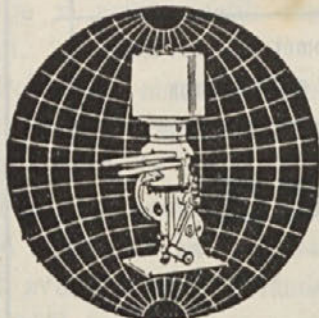
Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Slovenske cenike pošiljamo na zahtevo brezplačno!

Globe mlekarske naprave

kakor tudi vse stroje in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborna napravljeno prodaja

Globe - separator - družba

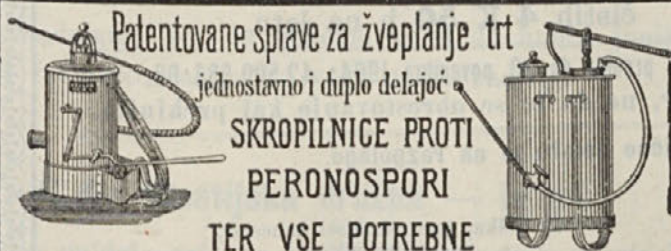
Dunaj XVI/2

Neumayergasse Nr. 17.

Zahtevajte ilustrovane cenike.

Zastopniki se iščejo.

231 x-11

SKROPILNICE PROTI PERONOSPORI

TER VSE POTREBNE

VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VIENOGRADARSKE STROJE, prodaja v najboljši izvršitvi,

JG. HELLER NA DUNOJU

II. Praterstrasse 49

Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

236 12-6

Proti škodljivcem sadja in vrtnih nasadov.

Brizgalnica za sadje in vrte „mali čudež“ za nositi, peljati, tudi na roko in za vleči

Brizgalnica za peronosporo „Austria“

Žvepljalnik „Vindobona“

Brizgalnica za žvepleni ogljik „Kober“

Samotvorni prašilniki „Ideal“.

Priprave so z patentom zavarovane in na razstavah in skladih odlikovane s prvimi odlikami.

Prodaja z popolnim jamstvom!

Franz Nechvíle

tovarna za vinogradniške priprave, stroje za v vinske kleti in za kovinsko blago. 239 6-3

Dunaj V/I Margaretenstrasse 98-IV.

Vse zadruge in trgovce

242 4-3 opozarja se na

zalogo usnja

Valentina Rihar-ja

v Polhovem Gradcu

usnje se izdeluje v lastni že nad 200 let stari tovarni.

„Alexandra“

danski posnemačnik za mleko.

Prednosti:

Najostreje posnemanje — lahek tok — hitro in pripravno snaženje — nevarnost izključena — jednoletno jamstvo.

Izdeluje na uro:

55 do 500 litrov z ročnim delom, 400 do 2500 litrov z gonilno silo.

Zaloga vzorcev

241 12-3

akcijska družba „Titan“

Dunaj, II., Freilagergasse 5.

Zastopniki se povsod iščejo.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

233 24-9

Izvirni

Alfa-Laval

so v trpežnosti, množini in natančnosti
posnemanja

posnemaalniki

227 24—9

nedosegljivi.

Čez **pol milijona** komadov je postavljenih in z čez 600 prvimi odlikovanji.

Geniki brezplačno in poštnine prosto.

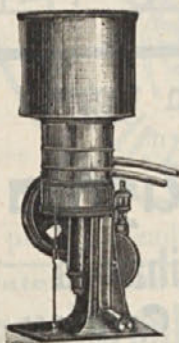
Delniška družba

ALFA SEPARATOR

Praga Dunaj Gradec

Specijelna tovarna za mlekarne stroje in oprave najbolje vrste.

Zastopniki se povsod iščejo.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. novembra 1904:
čez 10 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. nov. 1904:
čez 42 milijonov kron

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. novembra 1904: K 10,586.128.71. — Denarni promet do 30. novembra 1904: 42,500.883.08.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

234, x-8

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Janez Smrekar,
katehet v Ljubljani.